

BERETNING OG REGNSKAB 1987

BERETNING OG REGNSKAB 1987

Repræsentantskab pr. 31.12.1987

Udpeget af Finansministeriet

Departementschef Søren Christensen,
Administrations- og Personaledeparte-
mentet,
formand

Kontorchef Erik Jensen,
Generaldirektoratet for Post- og Telegraf-
væsenet

Rigspolitichef Ivar Boye,
Rigspolitiet

Planlægningschef Tom Togsverd,
Budgetdepartementet

Afdelingschef Michael Christiansen,
Justitsministeriet

Afdelingschef Svend Gravesen,
Rigsrevisionen

Departementschef Jacques Hermann,
Forsvarsministeriet

Direktør Henrik Nielsen,
Afdelingen for Personregistrering,
Indenrigsministeriet

Departementschef Jens Rosman,
Skattedepartementet

Tolddirektør C. A. Nielsen,
Direktoratet for Toldvæsenet

Rigsstatistik N. V. Skak-Nielsen,
Danmarks Statistik

Udpeget af Københavns Kommune

Borgmester Hans Thustrup Hansen

Programør Ronald Stutt

Udpeget af Frederiksberg Kommune

Borgmester John Winther

Udpeget af Kommunernes Landsforening

Viceborgmester Lis Aaltonen, Vejen

Viceborgmester Birgitta Broberg, Søllerød

Kommunalbestyrelsesmedlem Paul F.
Christensen, Sejlflod

Byrådsmedlem Houle Eskesen, Allerød

Borgmester Steen Dahlstrøm, Middelfart

Borgmester N. P. Madsen, Ullerslev

Borgmester Karl Johan Mortensen, Vejle

Viceborgmester Bodil Olsen, Trundholm

Udpeget af Amtsrådsforeningen i Danmark

Amtsrådsmedlem Jan Nøjsen,
Sønderjyllands amtsråd

Amtsrådsmedlem H. Merrild Nielsen,
Fyns amtsråd

Bestyrelse pr. 31.12.1987

Departementschef Søren Christensen,
Administrations- og Personaledeparte-
mentet,
formand

Viceborgmester Søren Erik Andersen,
Skive

Departementschef
Poul Lundbæk Andersen
Justitsministeriet
Tiltrådt den 1. april 1988

Afdelingschef Michael Christiansen,
Justitsministeriet

Borgmester Hans Thustrup Hansen,
København

Departementschef Jacques Hermann,
Forsvarsministeriet
Udtrådt den 31. marts 1988

Viceamtsborgmester Else Knudsen,
Fyns amtsråd

Borgmester Alfred Kristian Nielsen,
Esbjerg

Borgmester Kjeld Rasmussen,
Brøndbyerne,
næstformand

Departementschef Jens Rosman,
Skattedepartementet

Rigsstatistik N. V. Skak-Nielsen,
Danmarks Statistik
Udtrådt den 31. marts 1988

Planlægningschef Tom Togsverd,
Budgetdepartementet

Departementschef Ole Zacchi
Boligministeriet
Tiltrådt den 1. april 1988

Udviklingschef Bo Smith,
Administrations- og
Personaledepartementet,
sekretær

Interessenter

Den danske stat ved Finansministeriet
Københavns Kommune
Frederiksberg Kommune
Kommunernes Landsforening
Amtsrådsforeningen i Danmark

Observatører

Gruppeleder Jørgen Gregersen,
medarbejderrepræsentant

Afdelingsleder Svend Ejvin Jensen,
medarbejderrepræsentant

Afdelingsleder Bjarne Mikaelson,
medarbejderrepræsentant

Afdelingsleder Gudrun Hare,
medarbejderrepræsentant

Konsulent Inge Poulsen,
medarbejderrepræsentant

Adm. direktør Heine Simoni Jørgensen,
Kommunedata I-S

Borgmester Evan Jensen,
formand for Kommunedatas bestyrelse

Direktion

Adm. direktør Hans Henrik H. Østergaard,
tiltrådt den 1. februar 1988

Direktør Jens Erik Askov

Direktør Oluf Callesen

Direktør Erik Vagn Rasmussen

Centerledelse

Center 1

Skattesystemer

Direktør Erik Toftgaard-Hansen

Center 2

Forsvarssystemer

Systemchef Kjeld Koushede

Center 3

Økonomisystemer

Systemchef Ole Tamborg

Center 4

Told-, energi-, uddannelses- og
arbejdsmarkedssystemer

Systemchef Klaus Ulrik Rasmussen

Center 5

Rets- og personinformationssystemer

Systemchef Sven Erik Karnov

Center 6

Generelle informationssystemer og
internationale opgaver

Systemchef Svend Erik Buur

Driftcenter Valby

Driftcenter for center 3 - 6

Driftschef Erik Christian Flindt

INDHOLD

Indledning	4
Modernisering af de store centrale systemer	6
Teknologisk fornyelse	10
Skattereform og service	12
Center 1	
Fornyelse og kontinuitet	14
Center 2	
Bedre udnyttelse af informationer	16
Center 3	
Brugervenlighed og øget produktivitet	18
Center 4	
Moderniseringsaktiviteter	20
Center 5	
Mange elementer kobles sammen	22
Center 6	
Hovedtal	24
Økonomi og regnskab	26
Budget	38

Datacentralens hovedopgave er at løse de store statslige registeropgaver. Det er også her virksomheden har sin væsentligste styrke. Placeringen som statens datacenter giver mulighed for stordrift, løbende teknologisk fornyelse og samling af systemudviklingsressourcerne i et edb-fagligt kompetencecenter.

For Datacentralen fik 1987 et utilfredsstillende forløb. For første gang siden etableringsårene er regnskabet afsluttet med et negativt økonomisk resultat, idet der i 1987 var et underskud på 38,5 mio. kr. i forhold til en omsætning på 875 mio. kr.

En del af forklaringen er den langvarige arbejdskonflikt, som virksomheden var igennem i sommeren 1987, og som først afsluttedes gennem lovindgreb i september 1987. Udover de direkte indtægtstab kan konflikten også have bidraget til, at nogle brugere har valgt at løse opgaver på egne anlæg, og at andre har været afventende med at placere nye opgaver på Datacentralen.

Det har imidlertid haft lige så stor betydning, at et antal projekter, der har været kontraheret til fast pris og tid, har været under-skudsgivende. Manglende erfaring i styringen af sådanne projekter er en årsag hertil. Samtidig foregår der i disse år omfattende strukturelle forandringer i statens anvendelse af edb, og for en virksomhed af Datacentralens størrelse kan det være vanskeligt at gennemføre de nødvendige tilpasninger tilstrækkelig hurtigt.

Traditionelt har Datacentralens hovedopgave været at løse de store statslige registeropgaver. Statslige styrelser, og specielt de store registrejere er udsat for øgede krav om at opnå produktivitetsovgørelser og større effektivitet, samtidig med at de økonomiske rammer for deres virksomhed indsnævres. De stiller som følge heraf også krav til deres leverandører, herunder Datacentralen, om mindst samme produktivitetsstigning,

som kræves af dem selv. De fordele, som den statslige centrale servicebureauløsning hidtil har givet, og de muligheder, der ligger i en videreudbygning heraf, kan derfor kun videreføres, hvis Datacentralen kan tilbyde sine kunder mere for pengene, end de kan få andre steder eller gennem egen edb-organisation.

I takt med den teknologiske udvikling opbygges der i stigende grad edb-miljøer i de enkelte statslige styrelser, således at mange nye opgaver kan løses på egne edb-anlæg og med egne edb-medarbejdere. Denne decentrale edb-anvendelse har åbnet området for konkurrence og har i væsentlig grad påvirket Datacentralens monopollignende stilling vedrørende edb-ekspertise i forhold til statslige opgaver.

Udviklingen på edb-området har tillige medført en meget stærk efterspørgsel efter veluddannede medarbejdere. Datacentralen har i mange år gennemført uddannelsesprogrammer for sine medarbejdere, der gør dem velkvalificerede og attraktive for andre virksomheder. Det medfører en ret stor afgang af medarbejdere. Det indebærer tillige store omkostninger til rekruttering og uddannelse af nye medarbejdere, og det betyder samtidig, at det i en række tilfælde bliver svært at gennemføre opgaverne inden for de planlagte tidsmæssige rammer og med den beregnede arbejdsindsats.

Datacentralen må under disse betingelser primært koncentrere indsatsen på det område, hvor virksomheden har sin væsentligste styrke, og det er fortsat de store statslige registersystemer. De er

rygraden i Datacentralens virksomhed, ligesom de er med til at danne den statslige edb-infrastruktur, som sammenlignet med andre lande er særdeles udviklet og sammenhængende i Danmark. I internationalt perspektiv er Datacentralen som et statsligt center for databehandling og edb-eksper-tise da også noget enestående.

Placeringen som statens data-center giver Datacentralen mulighed for stordrift, løbende teknologisk fornyelse og samling af systemudviklingsressourcerne i et edb-fagligt kompetencecenter.

Datacentralen skal fortsat være førende med hensyn til opfyldelse af statens behov for sammenhæng, kvalitet og sikkerhed i edb-løsningerne, og må derfor også placere sig som en hovedleverandør af distribuerede og decentrale opgaveløsninger, i takt med at de vinder frem i statslige styrelser. Datacentralen har i flere år arbejdet med den nødvendige systemudvikling, men har nok været for ambitiøs i forventningerne til, dels hvilke løsninger de statslige styrelser er parate til at tage i anvendelse og dels det tempo, som systemudviklingen kan finde sted i. På dette område kan der derfor være grund til at gøre status og planlægge den fremtidige udvikling.

I første række er det imidlertid moderniseringen af de store systemer og udviklingen af sådanne systemer på nye områder, som Datacentralen vil koncentrere sine ressourcer om, således at problemerne i 1987 kan blive vendt til en frugtbar koncentration omkring virksomhedens bærende hovedidé.

H. H. Østergaard

MODERNISERING AF DE STORE CENTRALE SYSTEMER

Selvom Datacentralen i de senere år under FAA-paraplyen har involveret sig i udvikling og salg af standardprogrammer og maskiner til distribuerede systemer, må der ikke herske tvivl om, at Datacentralens livsnerve og hovedopgave er at forestå driftsafviklingen af de store, centrale systemer. Drift og vedligeholdelse af disse systemer udgør langt den overvejende del af Datacentralens omsætning i dag og vil også gøre det i en overskuelig fremtid.

Derfor ser Datacentralen det som en vigtig opgave at gøre en særlig indsats for de kunder, som ejer og administrerer de store systemer. Det betragtes ikke som en selvfølge, at dette »koncessionsområde« automatisk hører hjemme på Datacentralen. Ledelse og medarbejdere er opmærksomme på, at det helt og holdent er afhængigt af, at de store kunder til stadighed finder det attraktivt og ser en fordel i at fortsætte engagementet med Datacentralen.

På et seminar, afholdt i januar 1987 for Datacentralens bestyrelse, blev dette understreget. Her blev Datacentralens strategiske planlægning drøftet, og budskabet stod klart: Datacentralens ekspansion og engagement på andre områder må ikke ske på de store kunders bekostning. – Hellere kvalitativ end kvantitativ vækst.

Initiativer igangsat

Dette vigtige budskab har Datacentralen taget til sig. I et samarbejde med kunderne blev der i 1987 sat en række initiativer

igang med det formål at planlægge en modernisering og teknologisk fornyelse af de store registersystemer. Der er naturligvis løbende foretaget moderniseringer i forbindelse med indlæggelse af ændringer og supplerende funktioner. Men generelt betragtet viser billedet en række delsystemer, hvor udviklingen er sket over en lang årrække, og hvor ikke alle dele udnytter den nye teknologiske muligheder fuldt ud. Der er derfor et behov for en sammenhængende revision og nytænkning, således at de centrale systemer kan bringes teknologisk 'up to date'. Ikke mindst for herigennem at sikre en fortsat økonomisk optimal driftsafvikling.

Placeringen af de store registeropgaver på Datacentralen blev i sin tid besluttet primært for at opnå stordriftsfordele, dvs. at udnytte fælles ressourcer ved drift og vedligeholdelse. Udviklingen af edb- og telekommunikationsteknologien har ført med sig, at stordriftsfordelen kun er ét blandt flere argumenter for at fortsætte med centrale servicebureau-løsninger for de store, statslige edb-systemer.

Sammenhæng

Der tales meget om i disse år, og med god grund, at placere datakraften så tæt på brugerne som muligt. Men der er ikke tale om et enten eller! Lokale og distribuerede løsninger er i høj grad relevante, også når der tænkes i centrale systemløsninger. Netop understøttelsen af og udbygningen med lo-

kalt afviklede delsystemer og sammenhæng fra det centrale system via afdelingsmaskiner til den enkelte arbejdsplads er en af de store fordele, der kan realiseres ved en modernisering. Den tid er forbi, hvor de centrale systemudviklere har en status som urørlige eksperter, der via deres egne forudsætninger og designløsninger bestemmer over brugerens hverdag.

En kombination af et centralt afviklet system og lokalt afviklede delsystemer, der modsvarer den enkelte styrelses eller afdelings særlige behov, vil give den fleksibilitet, som kræves af edb-løsninger i dag. Dette kan efter behov suppleres med muligheder for fra den enkelte arbejdsplads at kunne foretage kørsler på det centrale anlæg i forbindelse med løsning af individuelle opgaver. Hermed er den enkelte bruger, afdeling eller styrelse ikke bundet af at skulle arbejde med et system, der er opbygget ud fra en gennemsnitsbetragtning, men kan opbygge sin egen brugergrænseflade tilpasset de individuelle behov.

Edb-systemerne skal i fremtiden mere have karakter af og betragtes som et sæt af redskaber, der er til rådighed for løsning af varierende opgaver, fremfor en på forhånd defineret måde at gøre tingene på.

Den nyeste teknologi

En velgennemtænkt moderniseringsstrategi åbner således helt nye muligheder for anvendelsen af de centrale systemer. Ved anvendelse af nye databasesystemer

En modernisering af de store centrale systemer muliggør en kombination af et centralt afviklet system og lokalt afviklede delsystemer. Hermed er den enkelte bruger ikke bundet af et system, der er opbygget ud fra en gennemsnitsbetragtning, men kan opbygge sin egen brugergrænseflade.

sker adgangen til dataene på en langt mere fleksibel måde end hidtil. Anvendelse af brugervenlige slutbrugerværktøjer, hvis anvendelse ikke kræver særligt edb-mæssige forudsætninger, gør det muligt for brugerne selv at foretage sammenstilling af data, udfærdigelse af rapporter o.l., som modsvarer det øjeblikkelige behov i den givne arbejdssituation.

Opbygningen af et standardiseret kommunikationsnetværk betyder, at data er tilgængelige på rette sted og rette tidspunkt til opfyldelse af individuelle behov. Også transmission af større datamængder fra de centrale til de lokale systemer indgår som et krav, der skal kunne opfyldes af dette netværk. Hermed sikres yderligere en effektiv udnyttelse af data, som er skabt i andre systemer. Datacentralen er igang med de første faser i etableringen af et sådant fælles, standardiseret netværk for den statslige sektor.

Tænk strategisk!

Moderniseringen af de centrale systemer er mere end blot en almindelig rutineopgave. Forståelsen af, at information er en ressource på linie med menneskelig arbejdskraft og kapital, er en væsentlig grundpille i en moderniseringsstrategi. Håndtering af information vil i fremtiden være et af ledelsens vigtigste værktøjer.

Valg af information, dennes præsentation, udformning, tilgængelighed og anvendelse er vigtige, strategiske elementer i plan-

lægningen af fremtiden. Bedre service ud- og indadtil, bedre styring, kontrol og opfølgning, fleksibilitet ved overtagelse af nye opgaver i en situation med begrænsede personaleresourcer er eksempler på overvejelser, der bør indgå i moderniseringen af de centrale systemer. Sådanne strategiske overvejelser vedrørende anvendelse af edb-teknologien kan også ses som et vigtigt led i den store igangværende opgave: Moderniseringen af den offentlige sektor.

Kunderne bestemmer

Det er registerejerne - Datacentralens store kunder - der bestemmer indholdet og takten i de kommende moderniseringsaktiviteter. Datacentralens rolle er at anbefale løsninger, belyse alternative muligheder og udføre aktiviteterne i et tæt samarbejde med kunden.

Den individuelle betjening af den enkelte kunde finder sted via Datacentralens centre, der hver for sig, og ud fra et dybtgående kendskab til kundens forretningsområde, har ansvar for opgavernes tilrettelæggelse og afvikling. Samtidig vil Datacentralen som én samlet virksomhed kunne sikre det tværgående sammenhæng mellem systemerne, hvor kunderne ønsker dette, og dermed sikre en mere optimal udnyttelse af de offentlige informationer.

Mange fordele

De fordele, som kan opnås ved en fornuftig moderniseringsstrategi,

kan opsummeres således:

- lettere og mere fleksibel adgang til data
- bedre muligheder for sammenstilling af data, udfærdigelse af rapporter m.v.
- brugervenlige applikationer, og gennem anvendelse af slutbrugerværktøjer større valgfrihed for brugerne
- understøttelse af og sammenkobling med lokalt afviklede systemer og arbejdspladsdatamater
- netværksløsninger, der fremmer anvendelse af og tilgængelighed til data
- større fleksibilitet og færre omkostninger ved vedligeholdelse, ændringer og tilføjelser til systemerne.

Modernisering er en strategisk hovedopgave

Datacentralen står teknisk og ressourcemæssigt rustet til at løfte sin del af aktiviteterne og ser det som de kommende års strategiske hovedopgave at medvirke til gennemførelsen af moderniseringsplanerne. Herigennem håber vi at kunne bidrage til at give den offentlige sektor en ny platform til at møde fremtidens udfordringer og opgaver.

Det er registrejerne – Datacentralens store kunder – der bestemmer indholdet og takten i de kommende moderniseringsaktiviteter. Datacentralens rolle er at anbefale løsninger, belyse alternative muligheder og udføre aktiviteterne via de kundeansvarlige centre i et tæt samarbejde med kunden.

TEKNOLOGISK FORNYELSE

I årets løb har Datacentralen påbegyndt en udskiftning af de centrale anlæg til nyeste generation (IBM 3090 og tilsvarende).

På lagringsområdet er ældre typer pladelagre blevet udskiftet med nye typer, der har større kapacitet og hurtigere adgangstid. Ligeledes er der anskaffet nye båndstationer, der benytter de mere kompakte kassettebånd og åbner mulighed for en senere automatisering af båndmonteringer.

Til udskrivning af skatteblanketter er der anskaffet en laserprinter, der kan producere dobbeltsidet tryk.

Mere effektiv systemudvikling

Datacentralen ønsker at gøre systemudviklingsarbejdet mere effektivt. Nye metoder og værktøjer tages løbende i anvendelse, samtidig med at der sikres en sammenhæng mellem værktøjerne og dermed mellem faserne i hele systemudviklingsforløbet.

Ved anvendelse af CASE-værktøjer (Computer Aided Software Engineering) kan ressourceanvendelsen til analyse- og designfasen reduceres. Datacentralen anvender CASE 2000, som ved hjælp af diagrammer og kontrolfaciliteter sikrer sammenhæng i systemet, hvorved det generelle kvalitetsniveau ved systemudvikling højnes.

Som programmeringsværktøjer har Datacentralen valgt dels at anvende 4. generationssprog og dels kodegeneratorer. Anvendelsen af

4. generationssprog til moderniseringen af de store centrale systemer er ved at blive afprøvet. 4. generationssprog nedbringer programmeringstiden, men indebærer samtidig nogle begrænsninger ved udformning og opbygning af systemer. Og behovet for en tilstrækkelig analyse- og designfase bliver ikke mindre ved 4. generationssprog.

Kodegeneratorer egner sig bedst til opgaver, hvor eksisterende programmer skal genbruges. En kodegenerator fungerer som et 4. generationssprog, men fremstiller 3. generationskode (COBOL). Herved opnås 4. generationssprogenes fordele, og samtidig er der mulighed for at kombinere nye og restrukturerede systemdele.

Videnbaserede systemer

Videnbaserede systemer, også kaldet ekspertsystemer, er ved at blive taget i anvendelse på Datacentralen. Dette meget nye område forventes at blive stærkt udvidet i de kommende år. Løbende vil der til de videnbaserede systemer komme nye sprog og en række nye skaller, som er »tomme« ekspertsystemer, hvori man kan indlægge videnbaser. Datacentralen forventer, at nye drifts- og systemudviklingsopgaver kommer til at indeholde en blanding af traditionelle og videnbaserede systemdele.

Adgang til data lettes

Anvendelsen af de nye databasestyresystemer er et væsentligt element i moderniseringen af de sto-

re registeropgaver. De giver en større fleksibilitet i brugen af databaserne, således at der kan fremstilles ad hoc løsninger på kort tid uden nævneværdig indsats fra edb-specialister. Kunderne kan selv.

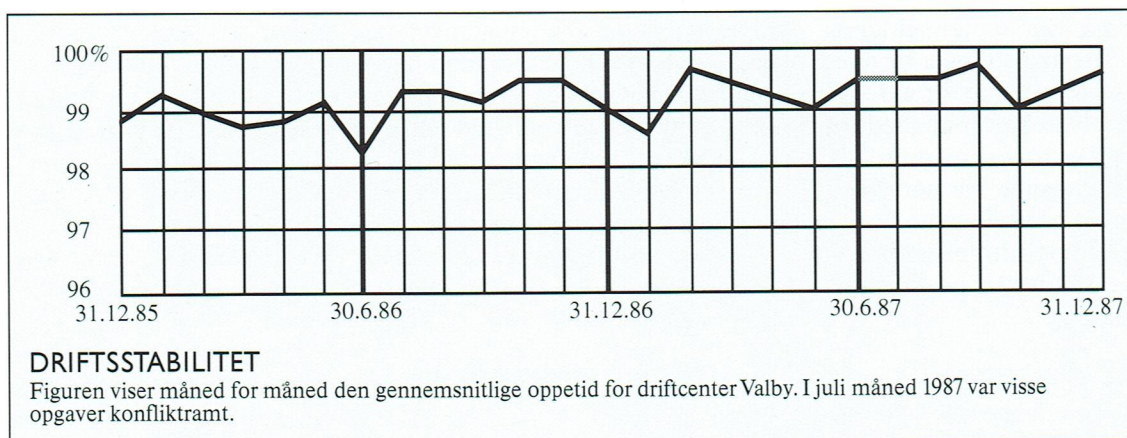
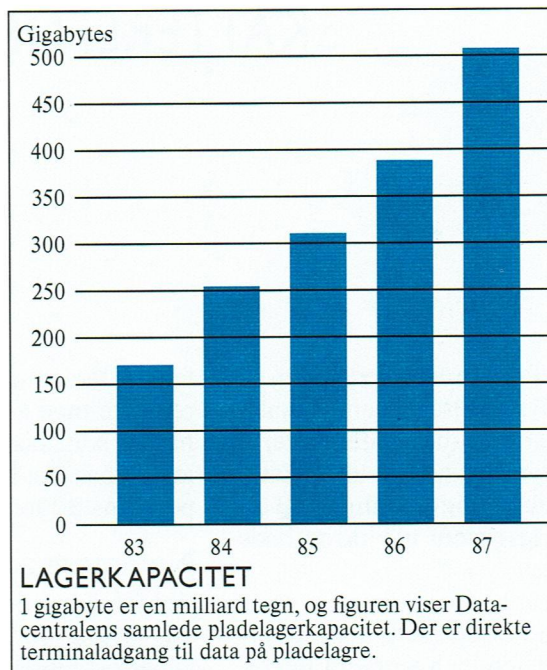
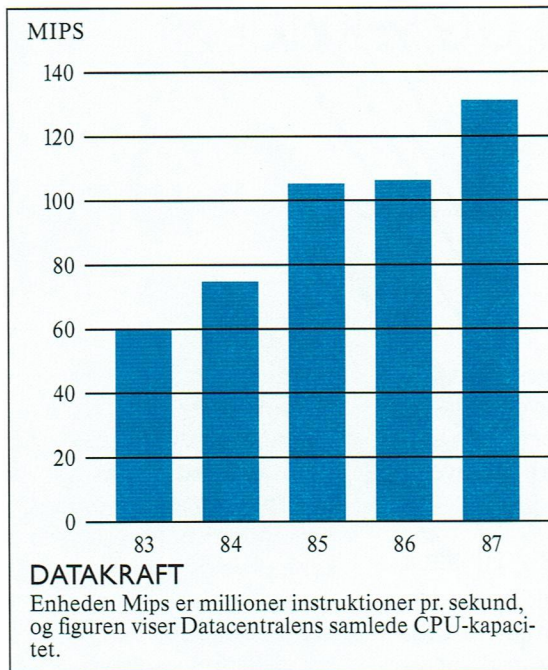
Datacentralen har som hovedlinie valgt DB2 som nyt databasestyresystem, og de første opgaver er allerede sat i drift.

Nye planlægningsmetoder

Datacentralen bistår også kunderne med den strategiske planlægning ved indførelse af edb. Hertil bruges de nyeste metodekoncepter, blandt andet Information Resources Management, IRM. IRM er velegnet forud for moderniseringen af de store registersystemer og medvirker til at skabe overblik, således at der ikke udvikles individuelle registersystemer uden egentlig sammenhæng.

Automatisk dokumentation

Edb-systemer skal dokumenteres, d.v.s. indholdet og strukturen skal beskrives. Datacentralen vil gøre dokumentationen af edb-systemerne mere effektiv ved at automatisere processen, således at dokumentationen sker som en integreret del af systemudviklingsarbejdet. Ved i større udstrækning at lade diagrammer og grafik indgå i dokumentationen skabes yderligere overblik over systemerne, og dermed højnes den totale kvalitet.

I forbindelse med moderniseringen af de store centrale registersystemer er Datacentralen ved at gennemføre en større teknologisk fornyelse. Fornyelsen omfatter såvel det tekniske udstyr, hvor de centrale anlæg og lagringsmedier udskiftes med nyt, som værktøjer, metoder og dokumentation.

SKATTEREFORM OG SERVICE

Skattereformen har medført en række nyskabelser indenfor skattesystemerne. Blandt andet er der udviklet et nyt system til beskatning af fonde og foreninger og et beregningssystem til virksomhedsordningen.

Virksomhedsordningen er et nyt tilbud til den selvstændige erhvervsdrivende, hvor den fulde skattemæssige værdi af fradrag for erhvervsmæssige renteudgifter og andre driftsomkostninger bevares. Erhvervsdrivende har for indkomståret 1986 haft mulighed for at deltage i et forsøg med ordningen. Deltagerne har herved kunnet få et overblik over, hvilke økonomiske og administrative konsekvenser der er ved at vælge ordningen.

Udvidet skatteservice

For den almindelige skatteyder er der stadig flere oplysninger til selvangivelsen, som automatisk indberettes til skattemyndighederne.

For eksempel skal skatteyderne for indkomståret 1987 ikke længe opgive renteudgifter til pengeinstitutter og kreditforeninger på selvangivelsen. Det særlige ejendomsskema er endvidere afskaffet for de fleste skatteydere.

For at gøre det lettere at udfylde selvangivelsen i fremtiden gennemføres der for indkomståret 1987 et forsøgsprojekt i 3 kommuner med den såkaldte kort-selvangivelse. Den almindelige selvangivelse erstattes af en selvangivelse i brevkortformat, hvor man kan nøjes med at udfylde 6-12

felder. Derved ulejlighes skatteyderen ikke med at afgive oplysninger, som skatteforvaltningen allerede har fået fra arbejdsgivere, pengeinstitutter m.v.

Nemmere adgang til data

Ved udviklingen af de nye skattesystemer er der taget relationsdatabaser i brug. Relationsdatabaser giver en mere fleksibel adgang til data, og gør det muligt at anvende data i nye og ikke på forhånd fastlagte sammenhænge. Sammen med et nyt brugervenligt system til informationsbehandling vil oplysningerne i skattesystemet kunne udnyttes bedre end tidligere, og det vil blive muligt for skatteforvaltningen selv at udarbejde ad hoc rapporter, statistikker m.v.

SD-Tele-Erhvervs-service

I årets løb har revisorer, banker, kreditforeninger og andre finansielle institutioner vist stor interesse for den nye SD-Tele-Erhvervs-service.

Servicen betyder, at finansielle rådgivere kan få direkte terminaladgang til en del af skatteadministrationens edb-systemer, blandt andet skatteberegningsprogrammer. For eksempel kan konsekvenserne ved at overgå til virksomhedsordningen vurderes, og det er muligt direkte at indberette skatteoplysninger fra det obligatoriske virksomhedsskema.

Industriministeriet

Levering af et nyt sammenhængende og moderne informationssystem til Industriministeriets de-

partement er ved at nærme sig sin afslutning.

Systemet er bygget op omkring ministeriets datamat, hvortil der er koblet en række terminaler og personlige computere. Fra den enkelte arbejdsplads kan brugeren via en ensartet brugergrænseflade løse lokale opgaver, som for eksempel fritekstsøgning i lokale databaser, personaleadministration, skrivning af dokumenter, journalisering og beregning.

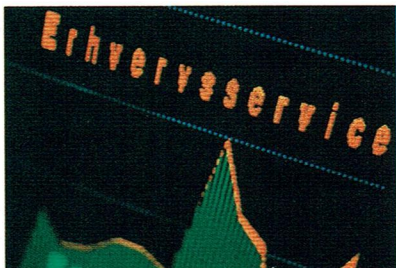
Der er også adgang til eksterne systemer, som f.eks. Statens Økonomi System, Retsinformationssystemet og forskellige systemer ved UNI-C.

De samlede tilgængelige funktioner og informationer i systemet gør det muligt for departementet at opbygge grundlaget for en edb-baseret koncernstyring, idet systemet kan integrere og bearbejde data fra departementet og de underliggende styrelser.

Forbedret drift

Center 1's eget driftcenter har i løbet af året øget sin produktion betydeligt. På trods af arbejdskonflikten er antallet af teletransaktioner steget med 20 procent i forhold til 1986.

Det har været nødvendigt at tage et nyt og større centralt edb-anlæg i brug, og det har ført til mærkbare forbedringer i drifts udviklingen.

Center 1 løser opgaver for Skatteministeriet og Industriministeriet. Hovedaktiviteten i 1987 har været udviklingen af systemer til administration af den nye skattereform. Til Industriministeriet er centret snart færdig med at udvikle og levere et nyt, sammenhængende informationssystem.

FORNYELSE OG KONTINUITET

Udviklingen inden for centrets kundeområder illustrerer to aktuelle temaer i det offentliges edb-anvendelse. På de etablerede anvendelsesområder sker der en teknologisk fornyelse, med udgangspunkt i det eksisterende. På nye anvendelsesområder er man mere frit stillet, men planlægning skal sikre sammenhæng i de fremtidige systemer.

Distribueret edb-miljø i forsvaret

Forsvarets store systemer til økonomi- og materielstyring står foran en udvikling, der er betinget dels af forsvarets mål- og rammestyringsprincip, dels af ønsket om lokal uforstyrret drift under alle forhold.

I 1987 er den teknologiske fornyelse af edb-anvendelsen i forsvaret videreført i overensstemmelse med forsvarets langtidsplanlægning på området. Principperne for opbygning og anvendelse af et decentralt edb-miljø med lokalt placeret datakraft i et sammenhængende netværk ligger nu fast. Selve den fysiske etablering af et egentligt distribueret driftsmiljø er langt fremme og vil være grundlaget for den videre edb-udvikling og modernisering.

Til det distribuerede miljø er der udviklet flere systemer. På materielstyringsområdet er der taget nye systemdele i brug til de lokale myndigheders materielregnskab. På økonomiområdet er første fase af Forsvarsministeriets samlede økonomistyringssystem (FØRST) sat i drift.

Informatik i departementet

Udviklingen af et avanceret informationssystem til Forsvarsministeriets departement fortsatte i 1987. Informationssystemet er baseret på Datacentralens FAA-koncept. To afdelingsdatamater med ca. 50 edb-arbejdspladser er allerede installeret, og der er etableret kommunikationsfaciliteter mellem departementets geografisk adskilte enheder. Journaliserings- og tekstbehandlingssystemer er blevet taget i brug, og i næste fase - i 1988 - forventes informationssystemet udbygget med en række forskellige edb-værktøjer og yderligere godt 50 edb-arbejdspladser.

Rejseafregning

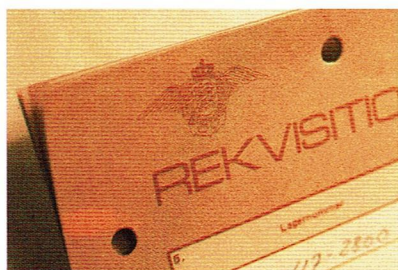
Udviklingen af Udenrigsministeriets edb-anvendelse har i 1987 været koncentreret om udbygning af det lokale netværk og indførel-

se af administrative edb-systemer. Der er blevet installeret et debitor- og faktureringsystem og et rejseafregningssystem.

Baggrunden for udviklingen af rejseafregningssystemet er, at Udenrigsministeriet køber rejser for 40-50 millioner kroner om året. Det medfører en omfattende og tidskrævende administration, og ministeriet har derfor lagt vægt på, at det rutineprægede arbejde reduceres til et minimum for at kunne rette indsatsen mod selve sagsbehandlingen.

Systemet er udviklet som et vid-baseret system. Det vil sige, at systemet, på grundlag af en række indlagte procedurer og regler, selv kan fortolke det komplicerede regelsæt for afregning af rejser. Brugeren behøver blot at besvare de spørgsmål, systemet stiller, for at få udført en korrekt afregning. Resultatet er ikke blot en hurtigere og mere præcis afregning og dermed en bedre service, men også en øget produktivitet.

Systemet er udviklet i tæt samarbejde med Udenrigsministeriet, men udformet således, at det kan anvendes i andre statsinstitutioner.

Center 2 betjener Forsvarsministeriet og Udenrigsministeriet. Til forsvaret er der udviklet økonomi-og materielstyringssystemer til de decentrale edb-miljøer. For Udenrigsministeriet har indsatsen været koncentreret om udbygning af det lokale netværk og indførelse af administrative edb-systemer.

BEDRE UDNYTTELSE AF INFORMATIONER

For Statens Regnskabsdirektorat er moderniseringen og effektiviseringen af statens centrale økonomisystemer, SCR og SCL, fortsat i 1987. SCL er under omlægning til on-line adgang, og et nyt institutionsorienteret internt regnskabsystem er sat i drift. Det skal udbygges med yderligere faciliteter i 1988. Der er også udviklet et nyt fleksibelt udtrækssystem og et system, der kan udarbejde rapporter. Det giver brugerne af systemerne den bedst mulige udnyttelse af de informationer, som de har liggende på lager.

Statsinstitutioner har individuelle behov for informationer fra SCR og SCL. Derfor har Datacentralen oprettet en ny service, som kan hjælpe institutionerne til selv at løse både simple og mere komplicerede udtræks- og analyseopgaver.

Planlægning af fremtiden

SCR og SCL er designet i 70'erne, og systemerne er siden løbende blevet videreudviklet og moderniseret. Men stadig er de baseret på den oprindelige systemarkitektur. Der er derfor nu et erkendt behov for totalt nye systemer, som kan erstatte de eksisterende. I samarbejde med Statens Regnskabsdirektorat er der sat en række initiativer igang for at fastlægge en strategi og et teknologisk grundlag for udviklingen.

Elektronisk sagsbehandling

Datacentralen vil tilbyde statsinstitutioner edb-anlæg til on-line sagsbehandling baseret på elektro-

nisk lagring og præsentation af dokumenter og data.

Det karakteristiske ved on-line sagsbehandling er, at sagsbehandlaren og de ansatte i journalen fra deres edb-arbejdsplads kan behandle og videresende én enkelt sag ad gangen uden afbrydelser i sagsgangen. Fra edb-arbejdspladsen er der direkte adgang til både dokumenter og data, og derfor kan der tilrettelægges hurtigere og mere simple arbejdsgange.

Datacentralen har udviklet et elektronisk arkivsystem, som sammen med standardjournalssystemet SJS-II tilbydes til on-line sagsbehandling i den offentlige sektor. Produktet kører på en arbejdsstation, udviklet på Datacentralen, og der anvendes optiske diske til lagring af de internt producerede tekstbehandlingsdokumenter. Dokumenter udefra bliver scannet, før de lagres. Arbejdsstationen giver ikke bare on-line adgang til de lagrede dokumenter, men også adgang til andre data og til lokal tekstbehandling. Alle disse informationer kan ses samtidigt på en stor grafisk skærm.

Geodata

Geodata står for geografisk databehandling. Det betyder, at administration af geografiske data og udarbejdelse af kort, som traditionelt er foregået ved brug af papir og blyant, nu kan foregå ved hjælp af edb.

I 1987 har Datacentralen indgået flere aftaler om levering af Geodata-systemer. Det har betydet et gennembrud på det offentlige marked for geografisk databe-

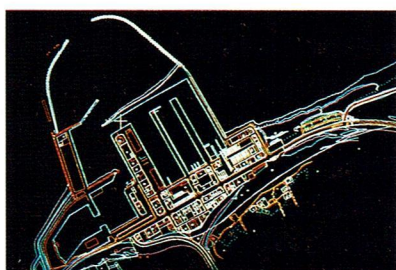
handling. Opgaverne har ændret karakter fra rådgivnings- og igangsætningsbistand til egentlige systemudviklingsopgaver.

En af de største opgaver er for Matrikeldirektoratet, som har indgået kontrakt med CAD-CAM firmaet Intergraph om udvikling af et system til produktion og vedligeholdelse af det landsdækkende matrikelkortværk. Opgaven med at udvikle de nødvendige brugerprogrammer blev udbudt i licitation, og denne opgave fik Datacentralen.

Med Statshavnsadministrationen i Frederikshavn er der indgået kontrakt om levering af et nøglefærdigt Geodata-system. Systemet omfatter maskiner, standardprogrammer, brugerprogrammer og digitale kort over de fire nordjyske statshavne. Datacentralen løser opgaven i samarbejde med Intergraph, der leverer maskiner og standardprogrammer, og kortlægningsfirmaet Scankort, der leverer de digitale kort.

Der er også indgået en samarbejdsaftale med Scankort om udvikling og markedsføring af fællesproduktet *Scankort/Datacentralens landmålingssystem*. De første kunder til produktet er Motorvejskontoret og Statshavnsadministrationen.

Datacentralen skal desuden udvikle et nyt kortsystem for Københavns kommune. Stadskonduktør-embedet har bestilt et nyt system, som skal anvendes til tegning og vedligeholdelse af kommunens tekniske kort og matrikelkort.

Center 3's kunder er Finansministeriet, Økonomiministeriet og Ministeriet for Økonomisk Samordning. Centret står også for produktudvikling af standard-programmer til Forvaltningens Administrative Arbejdsplads, FAA, og udvikler desuden Geodata-systemer til kommunale og statslige institutioner.

BRUGERVENLIGHED OG ØGET PRODUKTIVITET

Toldvæsenets store edb-systemer har gennemgået en omfattende modernisering. Systemerne er blevet mere brugervenlige, og der er sket en teknologisk fornyelse, som forbedrer produktiviteten, bl.a. fordi der er sket en udvidelse af mulighederne for on-line opdatering. Det giver Toldvæsenet et kontrolgrundlag med større aktualitet, samtidig med at systemerne nu kan anvendes direkte i sagsbehandlingen.

Datacentralen har endvidere medvirket ved etableringen af de nødvendige edb-systemer ved indførelsen af EF-enhedsdokumentet i toldbehandlingen. Ordningen trådte i kraft ved årsskiftet 87/88, og den blev indført samtidigt i alle EF-lande. Desuden har Danmark, sammen med 26 andre lande, taget en ny brugstarif i anvendelse, det såkaldte »harmoniserede system«. Systemet giver mere enkle procedurer ved international samhandel, idet alle varer kan identificeres og deklarerer under en fælles kode.

I forbindelse med Datacentralens eksport af toldsystemer til Jamaica er enhedsdokumentet taget med i udviklingen af edb-systemerne. Den udvikling, der foretages for den danske stat, har således umiddelbart kunnet nyttiggø-

res også i Datacentralens internationale aktiviteter.

Kemi-information på edb

I 1987 blev der udviklet et nyt informationssystem, KEMI-INFO, for Arbejdsministeriet. Systemet indeholder oplysninger om farlige kemiske stoffer og produkter og de forholdsregler, der skal tages i tilfælde af uheld, for eksempel brand- og transportulykker.

Fra en terminal, som er koblet til Datacentralen, kan man øjeblikkelig få svar på spørgsmål om kemiske stoffer og arbejdsmiljø, om transportregler, emballering og mærkning af produkter og om risiko for sundhedsfare. Alle opslag foregår på dansk og kan foretages døgnet rundt.

Med dette nye offentligt tilgængelige kemi-informationssystem er Danmark langt fremme i europæisk målestok, idet KEMI-INFO er det første offentlige system med produktoplysninger, der bygger på et myndighedsregister. I dette tilfælde Arbejdstilsynets produktregister.

Nyt studiestøttesystem

For Statens Uddannelsesstøtte er Datacentralen igang med at udvikle et nyt studiestøttesystem. Systemet skal kunne beregne og ud-

betale stipendier og studielån via pengeinstitutterne, samt varetage korrespondance for Statens Uddannelsesstøtte. Systemet bygger blandt andet på data fra CPR- og skattesystemerne.

Studieadministration på universitetet

I samarbejde med Odense Universitet udvikler Datacentralen et standardiseret system til brug for universitetets studieadministration. Systemet bygger dels på Odense Universitets egne erfaringer og dels på de erfaringer, Datacentralen har erhvervet gennem udvikling af handelsskolesystemer og fra sin egen omfattende virksomhed som edb-uddannelsescenter.

Systemet skal bruges ved de studerendes optagelse på universitetet, til undervisningsplanlægning og eksamensadministration, som omfatter registrering af studietid, fagkombinationer, karakterer og udskrivning af eksamensbeviser.

Center 4 løser edb-opgaver inden for områderne told, uddannelse, arbejdsmarked, bolig, energi, fiskeri og kultur. Centret har blandt andet medvirket ved moderniseringen af Toldvæsenets store edb-systemer og ved etablering af edb-systemerne ved indførelsen af EF-enhedsdokumentet ved toldbehandling.

MODERNISERINGSAKTIVITETER

I 1987 har Indenrigsministeriets afdeling for personregistrering sammen med Datacentralen udarbejdet: »Udviklingsplan 1988 - 1991 for CPR-systemet«. Planen sigter på en forbedring af kommunikationsmulighederne til CPR, således at CPR-systemet i højere grad kan understøtte den lokale databehandling. Desuden skal nye brugerønsker hurtigere kunne realiseres.

For at virkeliggøre denne plan er det nødvendigt at forny CPR-systemet. Fornyelsen vil ske ved en faseopdelt modernisering af det eksisterende system. Moderniseringen baseres på et relationsorienteret databasesystem og et udviklingsværktøj, der lægger vægt på vedligeholdelsesvenlighed, hurtig systemudvikling og brugervenlighed.

Rigspolitiet

Moderniseringen af den sidste del af Rigspolitiets informationssystem, nemlig det Centrale Register for Motorkøretøjer, startede i 1986 og vil være afsluttet i begyndelsen af 1989. Herefter kan adgang til samtlige sagsregistre ske via indeksregistret, som indeholder alle fælles personoplysninger.

Sagsregistre omfatter Kriminalregistret, Kørekortregistret, Pasregistret og Jagttegnregistret. I 1988 tilføjes et nyt sagsregister, Rettighedsregistret, og som før nævnt tilføjes Motorregistret i 1989.

I systemudviklingsprocessen er de nyeste metoder og værktøjer blevet benyttet. Metoderne er valgt i samarbejde med Rigspolitiet, og projektdeltagerne herfra har sammen med Datacentralens projektdeltagere gennemgået en fælles uddannelse. Denne fælles ballast betyder, at begge parter i udviklingsforløbet kan drage fordel af kendskabet til systemets struktur og funktioner.

Herudover har Datacentralen netop indgået en ny drifts- og vedligeholdelseskontrakt med Rigspolitiet, som afløser den hidtidige fra 1984. Kontrakten er 4-årig og dækker alle Datacentralens ydelser i forbindelse med drift af Rigspolitiets informationssystem.

Retsinformation

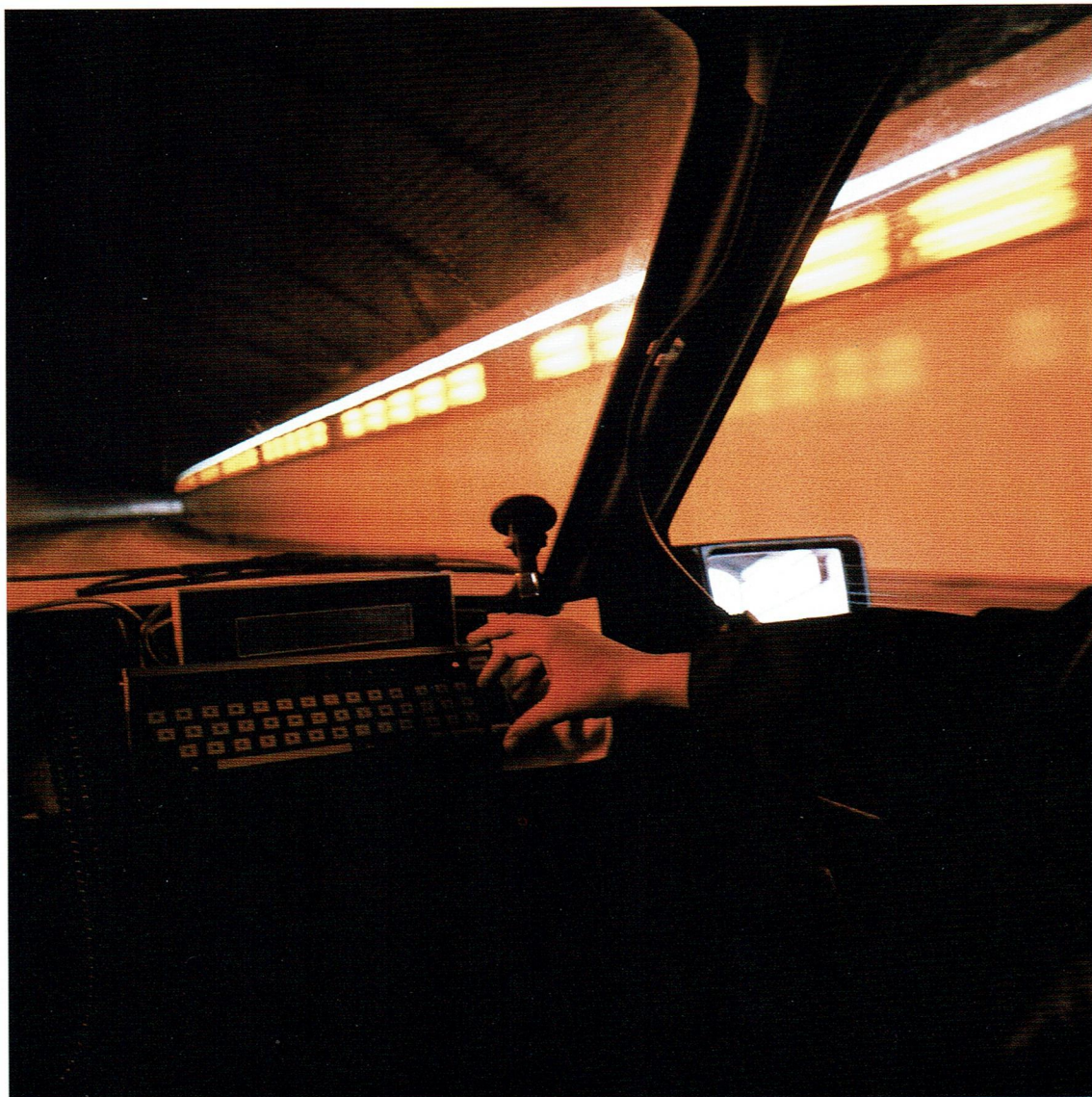
For Sekretariatet for Retsinformation under Justitsministeriet har Datacentralen udviklet et system til databasevedligeholdelse. Systemet betyder, at de enkelte mini-

sterier og styrelser via Datacentralens centrale tekstbehandlingsanlæg, Displaywrite 370, selv kan indtaste og lagre deres dokumenter i Retsinformation. Indtastning kan også ske via lokale tekstbehandlingssystemer som Wordperfect eller PC-text 4.

Tinglysning

Center 5 har i 1987 for Justitsministeriet startet udviklingen af et edb-system til tinglysning. Edb-systemet udvikles som et prøveprojekt i Brøndby retskreds og gennemføres i perioden fra april 1988 til april 1989. Prøveprojektet vil munde ud i en indstilling om den videre edb-udvikling af tinglysningen. I et landsdækkende system skal oplysninger fra 83 retskredses tingbøger, med ca. 2 mio. ejendomme, konverteres til edb.

Et edb-system til tinglysning giver alle brugere af tinglysningsoplysninger mulighed for terminaladgang til systemet. Udover svar på forespørgsler vil der også kunne rekvireres tingbogsattester via terminal.

Center 5 har Justitsministeriet, Indenrigsministeriet og Sundhedsministeriet som kunder. De væsentligste aktiviteter i 1987 har været moderniseringen af de centrale edb-systemer til Rigspolitiet og CPR. Derudover er der udviklet et system til ajourføring af Retsinformation samt et prøveprojekt til tinglysning.

MANGE ELEMENTER KOBLES SAMMEN

Centret får de fleste opgaver gennem åbne udbudsforretninger, hvor statsinstitutioner ønsker edb-systemer, der skal køre på decentralt udstyr i selve institutionen. Ofte er der tale om leverancer, der består af mange enkeltelementer fra forskellige leverandører, men hvor Datacentralen har rollen som integrator og ansvaret for den samlede leverance.

Statshavnene

Som eksempel på en sådan leverance har Datacentralen som totalleverandør leveret maskiner og programmer til de to statshavs-administrationer i Frederikshavn og Esbjerg omfattende havnene i Frederikshavn, Helsingør, Skagen, Hirtshals, Hanstholm, Esbjerg, Thyborøn, Thorsminde, Hvide Sande og Rømø.

Systemet omfatter FAA-programmer til budget-, regnskabs- og debitorsystemer, kontorautomatisering samt et specielt udviklet havnesystem. Havnesystemet skal understøtte arbejdet inden

for havneopsynsområdet ved effektivt at håndtere alle data, som vedrører et skibs ankomst, afgang og behandling.

Det hele styres fra de to fælles-administrationers minidatanlæg, der står i »nøglefærdige« computer- rum, som Datacentralen har leveret. I de ti andre havne er der opstillet pc'er med lokale systemer, som også har adgang til de centrale edb-systemer i Frederikshavn og Esbjerg.

Folketinget

Som et andet eksempel kan nævnes, at første del af Folketingets informationssystem er leveret. Det betyder, at både Folketingets ansatte og partiernes egne administrationer har adgang til et kontorsystem, der blandt andet indeholder tekstbehandling, et elektronisk postsystem samt et informationssystem til støtte for det lovgivende arbejde.

Systemerne styres af tre minidatamater i kælderen under Christiansborg, og fra de fleste af Fol-

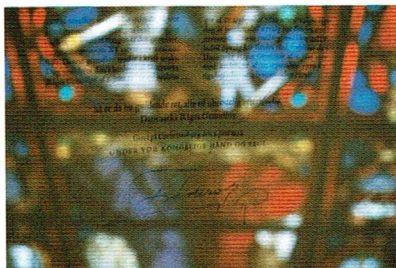
ketingets kontorer er der etableret adgang til lokalnet. Ved årsskiftet var der koblet 60 terminaler til datamaterne, et antal der vil blive fordoblet i løbet af foråret 1988.

Internationale opgaver

Center 6 har ansvaret for det internationale salg. Eksporten af know-how og systemer, udviklet til den danske centraladministration, sker i et godt samarbejde med de danske statsinstitutioner.

Datacentralen har i 1987 indgået en række kontrakter og langsigtede samarbejdsaftaler. Blandt andet er der på Jamaica indgået nye kontrakter på et tocifret millionbeløb om udvikling af skatte- og toldsystemer. Og i Det Fjerne Østen, Mellemøsten og Europa er omsætningen også øget.

I løbet af året har mere end 20 medarbejdere været udstationeret i kortere og længere perioder. Ved årets udgang var 15 medarbejdere udstationeret i tre verdensdele.

Center 6 betjener en række ministerområder samt Folketinget og Københavns Kommune. Den vigtigste ydelse er integrering af maskiner og programmer på decentrale edb-anlæg. Centret har også ansvaret for de internationale opgaver og for DC-Host, der tilbyder adgang til danske og udenlandske databaser.

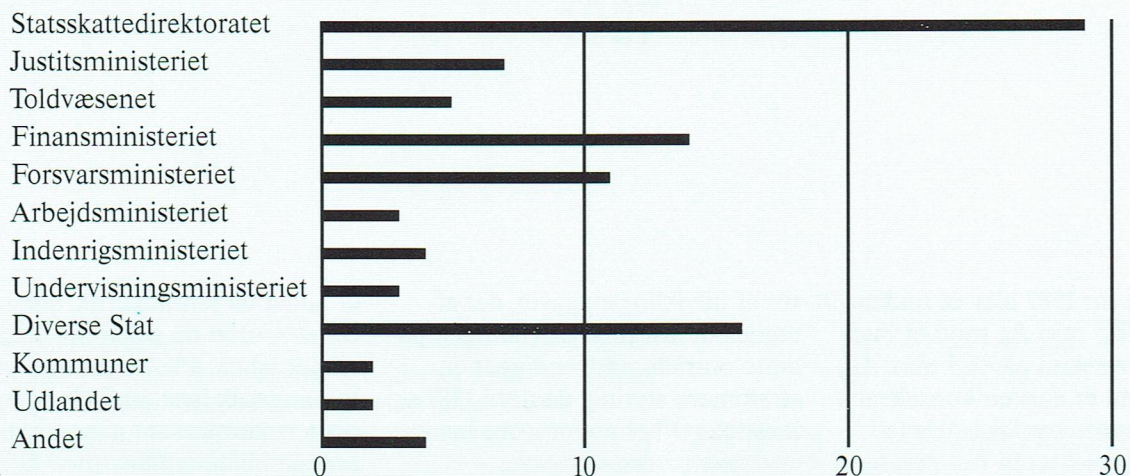
HOVEDTAL

HOVEDTAL FOR REGNSKABSÅRENE 1982/83-1987

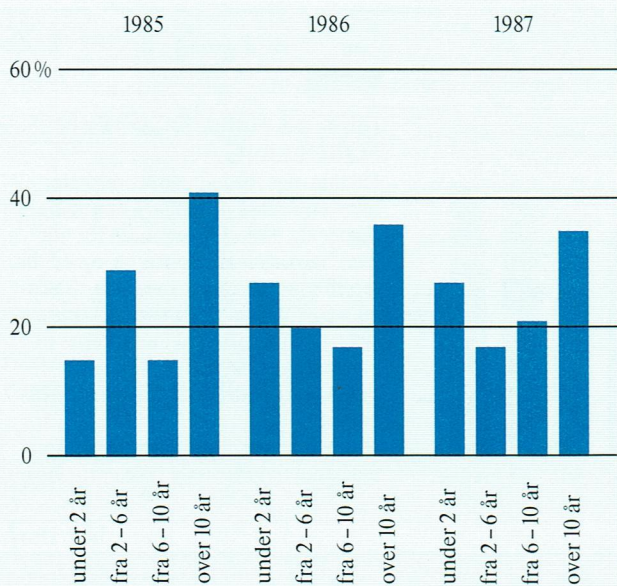
Beløb i 1000 kr.	1982/83*	1984	1985	1986	1987
Produktion	532.594	603.161	681.608	858.866	874.455
Totale udgifter	525.915	593.530	647.602	817.944	912.955
Resultat	6.680	9.631	34.005	40.922	(38.500)
Egenkapital	181.662	191.253	225.259	266.180	227.680
Gennemsnitlig antal beskæftigede	1.294	1.320	1.349	1.451	1.611
Produktion pr. medarbejder	412	457	505	592	543
Procentfordeling	1982/83	1984	1985	1986	1987
Årets produktion	100	100	100	100	100
Lønninger	55	53	50	45	51
Direkte produktionsomkostninger	29	29	31	36	35
Øvrige udgifter	14	16	14	14	18
Årets resultat	1	2	5	5	(4)
Selvfinansieringsgrad	38	35	36	37	30

* På grund af omlægning af såvel regnskabsperiode som regnskabsprincipper omfatter regnskabet for 1982/83 indtægter for 15½ måned, mens omkostningerne kun dækker 15 måneder. Den ekstra ½ måneds indtægter er opgjort til 22 mio. kr. De her anførte tal er af sammenlignelighedshensyn omregnet til 12 måneder.

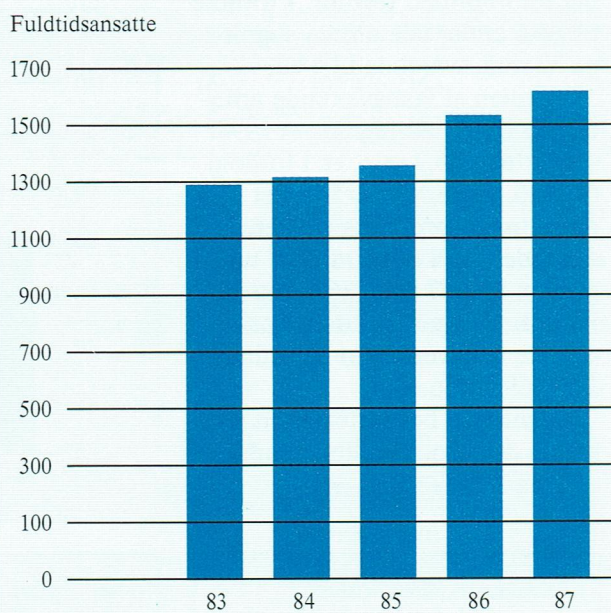
OMSÆTNINGENS PROCENTVISE FORDELING PÅ KUNDER

ANSÆTTELSESANCIENNITET

PERSONALEUDVIKLING

ØKONOMI OG REGNSKAB

Resultatet for 1987 blev et underskud på 38,5 mio. kr. mod et budgetteret overskud på 43,5 mio. Årsagen hertil er dels en konsekvens af sommerens konflikt, dels tab på nogle projekter til fast pris og tid og dels bortfald af opgaver.

Omsætningen i 1987 udgjorde i alt 874 mio. kr. inkl. stigningen i værdien af de igangværende arbejder for fremmed regning. I forhold til 1986 er der tale om en stigning på 32 mio. svarende til 4%.

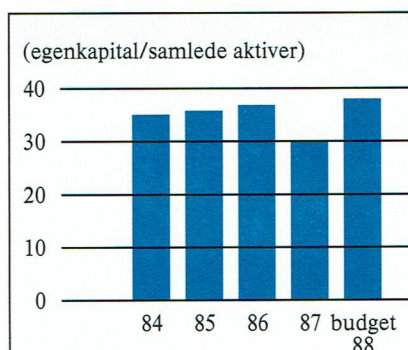
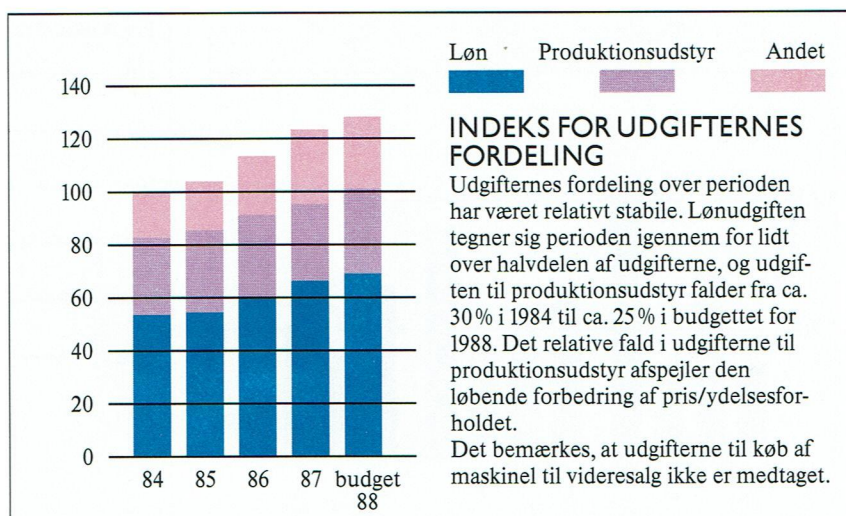
Værdien af igangværende arbejder for fremmed regning er i 1987 steget med 36,9 mio. kr. i forhold til 1986. Stigningen er indgået i omsætning som indtægt. Den samlede værdi udgjorde ved udgangen af 1987 i alt 126,4 mio. kr. Forudbetalinger fra kunder på de samme opgaver udgjorde ultimo 1987 169,3 mio. kr.

Stigningen bekræfter, at en stigende del af omsætningen udgø-

res af udviklingsopgaver, der afregnes til fast pris. Udviklingen på dette område nødvendiggør en strammere styring, da der i 1987 er konstateret behov for store hensættelser på disse opgaver.

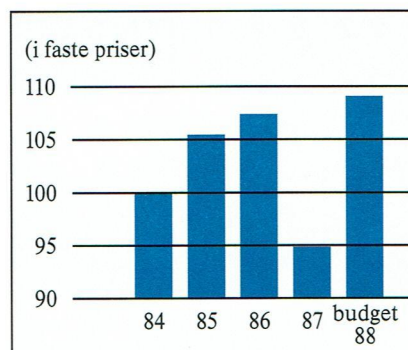
De samlede omkostninger er steget stærkere i 1987 end indtægterne, nemlig med 95 mio. i forhold til 1986. Stigningen, der især

er faldet på lønningerne, udgjorde ca. 12% mod de generelle prisstigninger på ca. 4%. Stigningen på lønninger er især en følge af nye overenskomster samt en stigning i medarbejderantallet med 11% uden en samtidig stigning i omsætningen. Af samme årsag er der en kraftig stigning i udgifterne til lokaler og ejendomme.

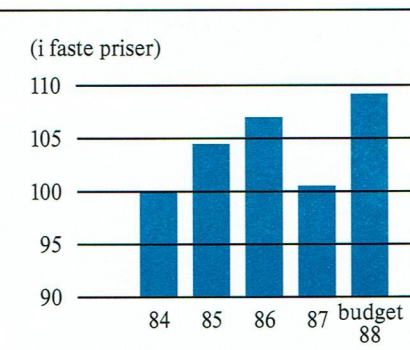
SOLIDITET

Det er Datacentralens målsætning at nå en soliditetsgrad på mellem 40% og 50%. Som det fremgår, blev udviklingen brudt i 1987, men i budgettet for 1988 fastholdes Datacentralens målsætning på dette område.

INDEKS FOR OMSÆTNING PR. MEDARBEJDER

For at skabe sammenlignelighed i den budgetterede periode er omsætningen opgjort ekskl. indtægter og udgifter ved maskinelformidlingen, der fra 1986 tog et større omfang. Omsætningsfremgangen er først og fremmest realiseret ved at overføre en relativt større andel af medarbejdere til direkte indtægtsskabende aktiviteter. Denne politik har - med 1987 som undtagelse - givet en større omsætning pr. medarbejder og en forøgelse af driftsresultatet udtrykt ved omsætning pr. udgiftskrone.

INDEKS FOR OMSÆTNING PR. UDGIFTSKR. (til løn og maskinel)

RESULTATOPGØRELSE 1987

	Noter	1987	1986 i t.kr.
Nettoomsætning	(1)	837.602.720	815.390
Ændring i værdi af igangværende arbejder for fremmed regning	(2)	36.852.056	26.546
Arbejde udført for egen regning og opført under aktiver		-	16.930
Årets produktion		874.454.776	858.866
Direkte produktionsudgifter	(3)	(205.985.266)	(217.112)
Andre eksterne udgifter	(4)	(147.999.443)	(115.525)
Personaleudgifter	(5)	(443.750.226)	(386.438)
		(797.734.935)	(719.075)
Indtjeningsbidrag		76.719.841	139.791
Afskrivninger på materielle og immaterielle anlægsaktiver	(6)	(103.476.216)	(94.182)
Resultat af primær drift		(26.756.375)	45.609
Finansielle indtægter	(7)	4.015.772	5.754
Finansielle udgifter m.v.	(8)	(14.160.448)	(13.752)
		(10.144.676)	(7.998)
Resultat før ekstraordinære poster og skat		(36.901.051)	37.611
Ekstraordinære indtægter	(9)	201.046	5.444
Ekstraordinære udgifter	(10)	-	(75)
		201.046	5.369
Resultat før skat		(36.700.005)	42.980
Årets skat	(11)	(1.800.000)	(2.058)
Årets resultat		(38.500.005)	40.922

Årets resultat overføres til næste år.

BALANCE PR. 31. DECEMBER 1987

AKTIVER

	Noter	1987	1986 i t.kr.
Anlægsaktiver			
Immaterielle anlægsaktiver			
Udviklingsomkostninger	(12)	11.217.833	24.837
Licenser m.v.	(12)	11.190.886	9.183
Ombygning af lejede lokaler	(12)	36.687.051	24.149
Immaterielle anlægsaktiver i alt		59.095.770	58.169
Materielle anlægsaktiver			
Grunde og bygninger	(13)	136.430.487	137.815
Tekniske anlæg og maskiner	(13)	132.596.469	150.718
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	(13)	3.218.101	2.150
Anlægsaktiver under udførelse		12.495.180	6.736
Materielle anlægsaktiver i alt		284.740.236	297.419
Finansielle anlægsaktiver			
Værdipapirer	(14)	2.500.000	4.600
Deposita	(14)	8.841.115	7.710
Andre tilgodehavender	(14)	4.411.739	-
Finansielle anlægsaktiver i alt		15.752.854	12.310
Anlægsaktiver i alt		359.588.860	367.898
Omsætningsaktiver			
Igangværende arbejder m.v.			
Hjælpe materialer m.m.		4.086.000	3.633
Handelsvarer		502.351	497
Igangværende arbejder for fremmed regning		126.406.384	89.554
Igangværende arbejder m.v. i alt		130.994.735	93.684
Tilgodehavender			
Tilgodehavende fra salg og tjenesteydelser		179.623.274	169.989
Andre tilgodehavender m.v.		15.203.407	24.648
Tilgodehavender i alt		194.826.681	194.637
Værdipapirer			
Obligationer		6.217.151	31.329
Likvide beholdninger		63.932.757	33.969
Omsætningsaktiver i alt		395.971.324	353.619
Aktiver i alt		755.560.184	721.517

BALANCE PR. 31. DECEMBER 1987

GÆLD OG EGENKAPITAL

	Noter	1987	1986 i t.kr.
Egenkapital			
Kapitalkonto	(15)	187.680.302	226.180
Reserver			
Byggefond		40.000.000	40.000
Reserver i alt		40.000.000	40.000
Egenkapital i alt		227.680.302	266.180
Gæld			
Langfristet gæld			
Kreditinstitutter	(16)	129.598.866	128.460
Langfristet gæld i alt		129.598.866	128.460
Kortfristet gæld			
Kreditinstitutter		50.856.405	34.394
Modtagne forudbetalinger fra kunder		169.324.433	121.829
Leverandører af varer og tjenesteydelser		61.214.521	76.344
Selskabsskat	(17)	1.815.440	2.150
Anden gæld m.v.	(18)	115.070.217	92.160
Kortfristet gæld i alt		398.281.016	326.877
Gæld i alt		527.879.882	455.337
Gæld og egenkapital i alt		755.560.184	721.517

Årlig leasing- og lejeforpligtelse pr. 31.12.1987 kr. 48.614.711.
Garantistillelser for igangværende arbejder pr. 31.12.1987 kr. 828.325.

ANVENDTE REGNSKABSPRINCIPPER

Regnskabet er udarbejdet i overensstemmelse med bestemmelserne i regnskabsloven, dog tilpasset Datacentralens specielle kapitalstruktur. Der er ingen ændringer i forhold til sidste år.

Der er anvendt følgende vurderingsprincipper:

Immaterielle anlægsaktiver

Udviklingsomkostninger afskrives over 3 år.

Licenser m.v. (programprodukter) afskrives over 3 år.

Ombygning af lejede lokaler afskrives over lejemålets længde.

Materielle anlægsaktiver

Materielle anlægsaktiver er optaget til kostpris med fradrag af afskrivninger.

Årets afskrivninger er beregnet efter det lineære princip på basis af følgende skønnede brugstider:

Bygninger (Retortvej):

Hovedbygningsskompleks	afskrives ikke
Bygningsinstallationer	15 år

Ferieboliger afskrives ikke

Tekniske anlæg og maskiner 2-5 år

Andre anlæg, driftsmateriel og inventar:
Automobiler 3 år
Andet 3-5 år

Finansielle anlægsaktiver

Værdipapirer er optaget til anskaffelsespris. Nedskrivning er dog foretaget i det omfang, statusdagens værdi skønnes at være lavere.

Deposita er optaget til pariværdi.

Varebeholdninger

Hjælpe materialer m.m. og handelsvarer er optaget til anskaffelsespriser.

Igangværende arbejder for fremmed regning og til fast pris er optaget til beregnet fuldkostpris, dog maksimalt salgspris minus avance. Dette indebærer, at der er foretaget nedskrivning i det omfang, der kan forudses tab på pro-

jekter. Eventuel gevinst og kalkuleret nettoavance er ikke medregnet i værdisættelsen.

Værdipapirer, der er omsætningsaktiver

Værdipapirer, alene børsnoterede obligationer, optages til anskaffelseskurs, subsidiært statusdagens børskurs, såfremt denne er lavere.

Gæld

À conto faktureringer på igangværende arbejder for fremmed regning er optaget under regnskabsposten »Modtagne forudbetalinger fra kunder«.

Alle poster i fremmed valuta er omregnet til statusdagens kurs.

NOTER TIL REGNSKABET

	1987	1986 i t.kr.
1) Nettoomsætning		
Nettoomsætningens fordeling på markeder:		
Danmark	827.075.400	801.342
Eksport	10.527.320	14.048
Nettoomsætningens fordeling på markeder i alt	837.602.720	815.390
Nettoomsætningens fordeling på kunder:		
Opgaver udført for staten	777.168.996	731.677
Opgaver udført for kommuner	19.525.971	18.577
Opgaver udført for andre	40.907.753	65.136
Nettoomsætningens fordeling på kunder i alt	837.602.720	815.390
2) Ændring af igangværende arbejder for fremmed regning		
Primo året	89.554.328	63.009
Ultimo året	125.592.816	89.555
Forøgelse af igangværende arbejder for fremmed regning	36.038.488	26.546
3) Direkte produktionsudgifter		
Leje og leasing af udstyr, programmel o. lign.	65.040.932	68.028
Reparation og vedligeholdelse	29.602.019	30.560
Øvrige udgifter	25.366.752	27.076
	120.009.703	125.664
Køb til videresalg	85.975.563	91.448
Direkte produktionsudgifter i alt	205.985.266	217.112
4) Andre eksterne udgifter		
Lokaleudgifter, d.v.s. drift af egen ejendom, husleje, varme, lys og rengøring m.v.	62.083.515	46.961
Udgifter til uddannelse og organisationsudvikling	17.006.039	15.832
Rejse- og repræsentationsudgifter inkl. time- og dagpenge	14.456.906	11.494
Øvrige udgifter	54.452.983	41.238
Andre eksterne udgifter i alt	147.999.443	115.525

NOTER TIL REGNSKABET

1987 1986 i t.kr.

5) Personaleudgifter		
Lønninger	402.574.937	353.355
Bidrag til pensionsforsikringer m.v.	30.762.180	27.040
Social sikring	10.413.109	6.043
Personaleudgifter i alt	443.750.226	386.438

Centralen har i det forløbne år i gennemsnit, omregnet til fuldtidsstillinger, beskæftiget 1611 medarbejdere mod 1451 medarbejdere i 1986. Pr. 31/12 1987 var der ansat 1689 medarbejdere, svarende til 1622 fuldtidsstillinger. Til sammenligning skal anføres, at der pr. 31/12 1986 var ansat 1619 medarbejdere, svarende til 1545 fuldtidsstillinger.

6) Afskrivninger på immaterielle og materielle anlægsaktiver		
Immaterielle anlægsaktiver:		
Udviklingsomkostninger	13.619.004	11.141
Licenser m.v.	5.402.168	3.563
Ombygning af lejede lokaler	3.818.843	2.565
Immaterielle anlægsaktiver i alt	22.840.015	17.269
Materielle anlægsaktiver:		
Bygninger	6.008.199	6.339
Tekniske anlæg og maskiner	73.316.709	69.679
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	1.311.293	895
Materielle anlægsaktiver i alt	80.636.201	76.913
Afskrivninger i alt	103.476.216	94.182

7) Finansielle indtægter		
Renteindtægter vedrørende anlægsaktiver	480.086	-
Renteindtægter og lignende vedrørende omsætningsaktiver	3.535.686	5.754
Finansielle indtægter i alt	4.015.772	5.754

8) Finansielle udgifter		
Nedskrivning af finansielle anlægsaktiver	2.100.000	-
Renteudgifter og lignende	12.060.448	13.752
Finansielle udgifter i alt	14.160.448	13.752

NOTER TIL REGNSKABET

	1987	1986 i t.kr.	
9) Ekstraordinære indtægter			
Avance ved realisation af immaterielle anlægsaktiver	0	224	
Avance ved realisation af materielle anlægsaktiver	201.046	5.220	
Ekstraordinære indtægter i alt	201.046	5.444	
10) Ekstraordinære udgifter			
Tab ved salg af finansielle anlægsaktiver	0	75	
11) Årets skat			
Skat af årets skattepligtige indkomst	1.815.440	2.150	
Regulering vedrørende tidligere år	(15.440)	(92)	
Årets skat i alt	1.800.000	2.058	
12) Immaterielle anlægsaktiver			
	Udviklings- omkostninger	Licenser m.v.	Ombygning af lejede lokaler
Samlet anskaffelsessum primo 1987	45.124.000	15.447.635	32.442.002
Årets tilgang	0	7.552.848	16.666.340
Årets afgang	0	(149.074)	0
Samlet anskaffelsessum ultimo 1987	45.124.000	22.851.409	49.108.342
Samlede afskrivninger primo 1987	20.287.163	6.264.579	8.293.164
Årets afskrivninger	13.619.004	5.402.168	3.818.843
Afskrivninger på afhændede aktiver	0	(6.224)	0
Samlede afskrivninger ultimo 1987	33.906.167	11.660.523	12.112.007
Bogført værdi ultimo 1987	11.217.833	11.190.886	36.996.335

NOTER TIL REGNSKABET

13) Materielle anlægsaktiver				
	Grunde og bygninger	Tekniske anlæg og maskiner	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	Materielle anlægsaktiver under udførelse
Samlet anskaffelsessum primo 1987	216.889.602	326.520.185	19.362.506	6.736.310
Årets køb	4.623.149	74.824.061	2.602.099	5.758.870
Årets afgang	0	(35.156.285)	(1.331.827)	0
Samlet anskaffelsessum ultimo 1987	221.512.751	366.187.961	20.632.778	12.495.180
Samlede afskrivninger primo 1987	79.074.065	175.802.544	17.212.951	0
Årets afskrivninger	6.008.199	73.316.709	1.311.293	0
Afskrivninger på afhændede aktiver	0	(15.527.761)	(1.109.566)	0
Samlede afskrivninger ultimo 1987	85.082.264	233.591.492	17.414.678	0
Bogført værdi ultimo 1987	136.430.487	132.596.469	3.218.100	12.495.180

Grunde og bygninger er pr. 1/1 1987 ansat til kr. 178.160.000, heraf andrager grundværdien kr. 51.837.900.
Grunde og bygninger er ubehæftede med undtagelse af ferieboligerne, der er behæftet med ca. kr. 407.000.

14) Finansielle anlægsaktiver			
	Værdipapirer	Deposita	Andre tilgodehavender
Samlet anskaffelsessum primo 1987	7.600.000	7.710.057	0
Årets tilgang	0	1.131.058	4.681.653
Årets afgang	0	0	(269.914)
Samlet anskaffelsessum ultimo 1987	7.600.000	8.841.115	4.411.739
Samlede nedskrivninger primo 1987	3.000.000	0	0
Årets nedskrivninger	2.100.000	0	0
Nedskrivninger på afhændede aktiver	0	0	0
Samlede nedskrivninger ultimo 1987	5.100.000	0	0
Bogført værdi ultimo 1987	2.500.000	8.841.115	4.411.739

15) Kapitalkonto		1987	1986 i t. kr.
Overført fra tidligere år		226.180.307	185.259
Overført af årets resultat		(38.500.005)	40.921
		187.680.302	226.180

NOTER TIL REGNSKABET

16) Kreditinstitutter/langfristet gæld

I regnskabsposten indgår finanslån i udenlandsk valuta, der er opgjort til kr. 97.026.478.
Af den langfristede gæld forfalder kr. 21.772 t.kr. efter 5 år. Øvrige langfristede gældsposter forfalder inden for 5 år.

17) Selskabsskat

Der er i regnskabsårets løb betalt kr. 2.134.560 vedrørende 1986. Skyldig selskabsskat for året 1987 er afsat med kr. 1.815.440.

18) Anden gæld	1987	1986 i t. kr.
A-skat	21.247.337	13.966
Moms o.lign.	30.294.945	19.544
Feriepenge	61.437.623	54.278
Øvrige skyldige omkostninger	2.090.312	4.372
	115.070.217	92.160

Noter, hvortil der ikke henvises i regnskabet

Løn til direktionens 4 medlemmer og honorar til bestyrelsen udgjorde i 1987 henholdsvis kr. 2.303.167 og kr. 45.000.

FINANSIERINGSANALYSE 1987

Kapitaltilgang		
Selyfinansiering		
Årets resultat	(38.500.005)	
Årets ned- og afskrivninger	105.576.216	67.076.211
Ved ændringer i driftskapitalen		
Tilført ved forøgelse af kortfristet gæld	71.403.844	
Forbrugt ved forøgelse af debitorer	(189.313)	
Forbrugt ved forøgelse af varebeholdninger og igangværende arbejder	(37.310.472)	33.904.059
Tilgang i alt fra årets drift		100.980.270
Bevægelser på finansielle balanceposter		
Forøgelse af gæld til kreditinstitutter	1.139.295	
Nettosalg af obligationer	25.111.855	
Forøgelse af likvide beholdninger	29.964.175	(3.713.025)
I alt til disposition		97.267.245
Der er anvendt således:		
Investering i faste anlæg		67.648.110
Investering i immaterielle anlægsaktiver		24.076.338
Investering i finansielle anlægsaktiver		5.542.797
I alt investeret		97.267.245

DIREKTION

Hans Henrik H. Østergaard
adm. direktør

BESTYRELSE

Departementschef
Søren Christensen
Administrations- og
Personaledepartementet
(formand)

Borgmester
Kjeld Rasmussen
Brøndbyerne
(næstformand)

Viceborgmester
Søren Erik Andersen
Skive

Departementschef
Michael Christiansen
Forsvarsministeriet

Borgmester
Hans Thustrup Hansen
København

Departementschef
Poul Lundbæk Andersen
Justitsministeriet

Viceamtsborgmester
Else Knudsen
Fyns amtsråd

Borgmester
Alfred Kristian Nielsen
Esbjerg

Departementschef
Jens Rosman
Skattedepartementet

Planlægningschef
Tom Togsverd
Budgetdepartementet

Departementschef
Ole Zacchi
Boligministeriet

REVISIONSPÅTEGNING

Foranstående årsregnskab, omfattende resultatopgørelse og balance med noter samt de regnskabsmæssige og økonomiske oplysninger i beretningen, har vi revideret.

Under revisionen har vi

konstateret, at årsregnskabet er udarbejdet i overensstemmelse med bogføringsloven og interessentskabets vedtægter.

Vi har overbevist os om aktivernes tilstedeværelse,

ejendomsretten og vurderingernes forsvarlighed, ligesom vi har undersøgt, at de forpligtelser, der os bekendt påhviler interessentskabet, er rigtigt udtrykt i årsregnskabet.

København, den 6. maj 1988

Jørgen Mohr
Rigsrevisionen

Magnus Madsen
Direktør for Staden
Københavns Revision

Interessentskabet Revisorgruppen

Kurt Rasmussen

statsautoriserede revisorer

Jørn Hansen

BUDGET

Beløb i t.kr.	1987	1988
Produktion	874.455	1.032.158
Resultat	(38.500)	51.053
Balance	755.560	755.400
Egenkapital	227.680	278.733
Gennemsnitligt antal fuldtidsstillinger	1.611	1.623

Da det er af afgørende betydning, at resultatet for 1987 bliver et enkeltstående tilfælde, er bestræbelserne koncentreret om at opnå et resultat for 1988, der svarer til den tidligere positive udvikling.

For 1988 er der således budgetteret med et overskud på 51,1 mio.kr. Kun derved kan Datacentralen sikre mulighederne for at løse nye og krævende opgaver ved modernisering af de store opgaver samtidigt med en fortsat deltagelse i de distribuerede løsninger for statsinstitutioner.

Budgettet for 1988 er udtryk for en planlægning med henblik på økonomisk konsolidering. Omsætningsstigningen på 18% i forhold

til 1987 er således ikke udtryk for en reel aktivitetsstigning, men afspejler primært det dårlige 87-resultat. Dette bekræftes af udviklingen i antallet af medarbejdere, som stort set er uændret.

Den største stigning i omsætningen ligger på systemarbejde (36%), men netop her gælder, at stigningen alene afspejler den ekstraordinært lave 87-omsætning. Set i forhold til budgettet for 1987 er der tale om en næsten uændret omsætning på systemarbejde. Indtægterne fra central driftsafvikling forventes at stige med knap 6%, mens produktsalg forøges med knap 10% og uddannelse med godt 30%.

På udgiftssiden budgetteres med en stigning på godt 7%. Denne svage stigning, der er lidt lavere end den budgetterede udvikling i lønsummen, opnås ved tilbageholdenhed i omkostningsudviklingen på de øvrige udgiftsområder.

Alt i alt er der tale om et meget stramt budget for 1988. Der er således udvist stor forsigtighed i vurderingen af indtægtsforventningerne, samtidig med at omkostningerne er søgt minimeret. Denne konsolideringsstrategi skal sikre, at Datacentralens resultat for 1988 på 51 mio.kr. realiseres.

JUBILARER

I 1987 har følgende medarbejdere kunnet fejre 25 års jubilæum
som ansatte på Datacentralen:

Systemchef Bent Milsted
1. februar 1987

Systemchef Ole Holst Kruse
1. februar 1987

Afdelingschef Gunnar Olsen
1. februar 1987

Direktør Ejner Dinesen
1. februar 1987

Sektionsleder Jens Erling Petersen
1. februar 1987

Seniorkonsulent Birthe Stender
1. februar 1987

Afdelingschef Christen Skarregaard
1. februar 1987

Hovedbogholder Mona Hjulmand
1. februar 1987

Hovedkasserer Else-Marie Willer
1. februar 1987

Maskinchef Gunnar Wulff Larsen
1. juni 1987

Overassistent Hanne Lange
12. juni 1987

Systemkonstruktør Inger Marie Bech
1. oktober 1987

Seniorkonsulent Gerda Andersen
1. december 1987

ADRESSER OG TELEFONNUMRE

I/S Datacentralen af 1959

Hovedkontor
Retortvej 8
2500 Valby
Tlf. 01 46 8122

Center for skattesystemer
Datavej 32
3460 Birkerød
Tlf. 02 81 6677

Center for forsvarssystemer
Retortvej 8
2500 Valby
Tlf. 01 46 8122

Center for økonomisystemer
Gl. Jernbanevej 29
2500 Valby
Tlf. 01 16 8122

Center for told-, energi-, uddannelses- og arbejdsmarkedssystemer
Marina Park
Sundkrogsgade 10
2100 København Ø
Tlf. 01 20 8122

Center for rets- og personinformationssystemer
Retortvej 8
2500 Valby
Tlf. 01 46 8122
og
Stockholmsgade 27
2100 København Ø
Tlf. 01 46 8122

Center for generelle informationssystemer, private og internationale opgaver
Landlystvej 40
2650 Hvidovre
Tlf. 01 75 8122

Datacentralens Kursuscenter
Åmarksvej 1
2650 Hvidovre
Tlf. 01 78 8122

Fotos

Forside:

Datacentralen, Retortvej

Side 4:

Datacentralen, Birkerød

Side 7:

Nyindrettet styringsrum i driftcenter Birkerød

Side 9:

Maskinstue i driftcenter Birkerød

Side 11:

Kassetter til lagring af data

Side 13:

Bremerholm, København

Side 15:

Hærens materieldepot, Sjællandske parkområde, Brødeskov, Allerød

Side 17:

Hanstholm havn

Geodata-system med kort over Hanstholm Havn

Side 19:

Godsregistrering, toldkammer 1, SAS, Kastrup Lufthavn

Side 21:

Politibil med terminal med forbindelse til central edb-maskine.
Forsøgsprojekt, POLARIS, i Københavns politikreds.

Side 23:

Folketinget

Redaktion og tilrettelæggelse:

Mette Koch Andersen, Informationsafdelingen

Layout:

Søren Maarbjerg og DC's blanket- og layoutgruppe

Foto:

Per Folkver/Ragnarok

Sats og tryk:

Langkjær Bogtryk Offset ApS

